

Sociální pracovnice roku 2018

Helena Hingarová:

„Jsem přesvědčená, že když člověk dělá rád svou práci a má rád lidi, se kterými pracuje a respektuje je, vyzařuje to navenek i v maličkostech“

Mgr. Veronika Hotová,
šéfredaktorka
Foto: Archiv Heleny Hingarové

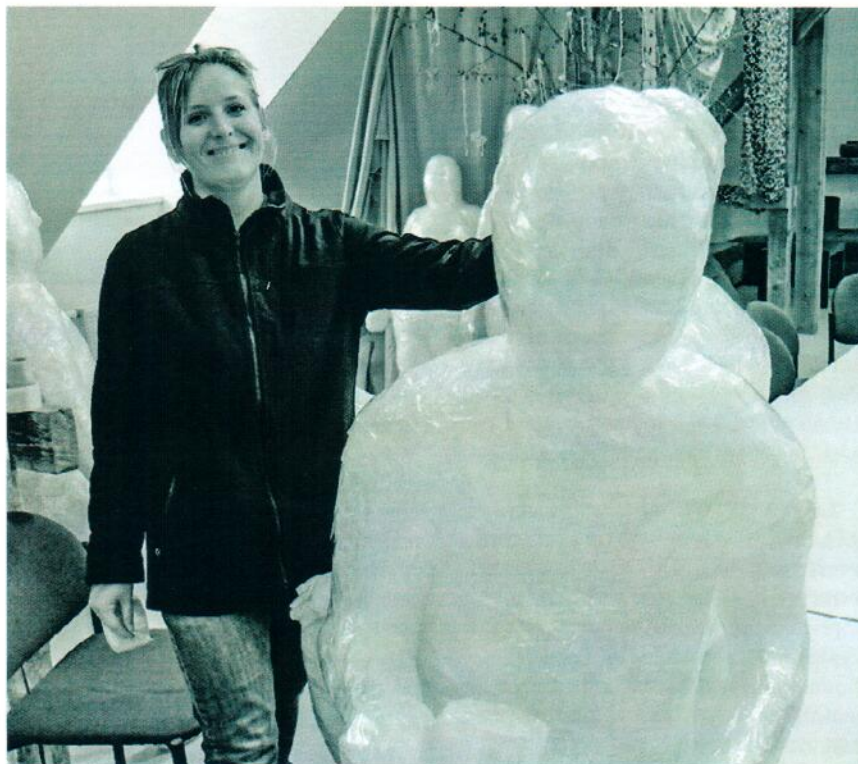
DNE 21. LISTOPADU JSTE ZÍSKALA PLAKETU V NÁRODNÍ CENĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, V KATEGORII SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK. CO PRO VÁS TOTO OCENĚNÍ ZNAMENÁ?

Pro mě to ještě není ukončený proces, stále to ve mně ještě pracuje a doznívá. To nejkrásnější je ten lidský faktor – byla jsem nominována, hodně lidí mi poslalo hlas, fandilo, prožívalo to se mnou a prožívá stále, chodí mi gratulace. Prostě hezké. A samozřejmě ta cena samotná, je to moc hezký nápad, jak zviditelnit tuto oblast práce, vnímám to jako hodně potřebnou věc. Při udílení cen paní Maciuchová četla o každém nominovaném, čím je jedinečný, a byly to mnohokrát těžko popsatelné věci – „vždy si najde čas, pro ostatní má vždy úsměv a pochopení“. Napadá mě, že to vlastně je ocenění něčeho neuvěřitelně důležitého, co dělá člověka člověkem.

PROČ JSTE SI ZVOLILA POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍ PRACOVNICE?

Dlouho jsem pracovala jako pracovnice v sociálních službách, práce sociální pracovnice byla plynulým přechodem po studiu. Ta „moje“ sociální pracovnice je trochu specifická tím, že hlavní náplní práce jsou artefietické skupiny s klienty¹ (vedu celkem tři v různých službách). A artefietika, to je moje láska na první pohled, vnímám ji jako úžasný prostředek hlubší komunikace s klienty. Jakmile jsem tento způsob práce objevila a propojila se sociálními oblastmi, bylo celkem jasné, kam moje cestička povede.

¹ Artefietika je výchovné pojetí, které využívá uměleckých výrazových prostředků k integrativnímu duševnímu rozvoji a k pozitivní prevenci psychosociálních poruch, zejména u dětí a mladých lidí. Cílem artefietiky je poskytnout člověku příležitost k odhalení vlastních psychických možností i mezi, dát mu šanci nalézat jeho místo a jeho úlohy v lidském společenství a vybatvit ho citlivostí k bolesti druhých bytostí.

MĚLA JSTE O SVĚM ROZHODNUTÍ NĚKDY POCHYBNOSTI?

Pro mě je hodně důležité cítit, že moje práce má smysl. Dokud ho cítím, tak pochybnosti nepřicházejí. Provázet lidi s postižením a jejich rodiny určitou část jejich života a být jim prospěšná, to mi smysl dává. Ale samozřejmě jsou i dny, které jsou těžší, úkoly se valí ze všech stran, pracuje se obtížněji. Také je pro mě těžké dlouhodobě dělat stejnou práci pořád dokola, to se mi smysl špatně hledá. Potřebuju akci, změnu, posun ☺.

POPIŠTE VE ZKRATCE, JAK PROBÍHÁ TAKOVÝ VÁŠ „VŠEDNÍ“ DEN, POTAŽMO TAKOVÉ SETKÁNÍ ARTEFIEICKÉ SKUPINY?

Ráda bych napsala, že arte skupině předchází mohutná příprava, ale není tomu tak. Většinou reaguji na to, co moji klienti říkají, jak se chovají, co v danou chvíli potřebují. Takže bod číslo jedna je naladění se na klienty a společné hle-

dání témat, kterým se budeme věnovat. Skupina probíhá ve dvou 1,5 hodinových blocích, tu první část si o tématu povídáme, sdílíme se vzájemně, ve druhé části téma prožíváme skrze nějakou výtvarnou techniku. Někdy se téma překulí do další skupiny, někdy na nějakém tématu pracujeme dlouhodobě, klidně i půl roku, a prokládáme ho tím, co je zrovna aktuální. Já osobně mám nejraději, když se povede takový přesah do nitra člověka, když se povede taková „veliká věc“. Jsou to nepopsatelné okamžiky, kdy si klient uvědomí, jak je jedinečný jako člověk a raduje se z toho. To se nevejde nikam do tabulky, ani se to většinou nedá napsat do individuálního plánu. Skupina je úžasný útvar, má velký potenciál. Členové skupiny mají možnost zažívat svoji individualitu a hodnotu, stejně jako sounáležitost s ostatními. Velký prostor dávám metodě brainstormingu, kdy skupina dokáže pomoci vyjádřit pocity někoho, kdo třeba skoro nemluví. Důležité je i předání informací a zpětných

vazeb celému týmu, protože právě ze skupiny bývají výstupy, které vedou k individuální práci s klientem.

JE PRO VÁS DŮLEŽITÁ SPOLUPRÁCE S RODINOU KLIENTA?

Velmi důležitá! Většina našich klientů bydlí u svých rodičů, což je samozřejmě ovlivňuje. Z rodiny pocházejí jejich zvyky, návyky, životní hodnoty, ale i různé limity. Je prima, když s námi rodina spolupracuje, protože právě ty limity můžeme někdy posouvat. Navíc mě práce s celou rodinou baví, líbí se mi, když se nám podaří ukázat klientovi nějak jinak, v situaci, kde by rodiče ani nenapadlo ho vidět. Spolupráce s rodinami v úseku Centra denních služeb vedla ke vzniku nápadu nového chráněného bydlení komunitního typu, které se bude v příštích letech realizovat. Vše vychází z obav rodičů, co bude jednou, až se nebudou moct o své dospělé děti starat, nebo až tu nebudou. Klienti, kteří navštěvují CDS, jsou kamarádi většinou už od školy, jsou trochu jako druhá rodina, a tak vznikl nápad, že by bylo hezké, kdyby jednou bydleli spolu. Právě díky snaze rodičů jsme získali objekt a teď je opět na obou stranách, abychom vše dotáhli do konce.

ZAŽILA JSTE PŘI SVÉ PRÁCI NĚJAKÝ ZÁSADNÍ MOMENT, KTERÝ SI V SOBĚ PONESETE DO KONCE ŽIVOTA? AŤ UŽ POZITIVNÍ, NEBO NEGATIVNÍ?

Je toho opravdu mnoho, pokusím se vypíchnout pro mne ty nejzásadnější. Hodně mne zasáhlo, když nám před lety umírala klientka s huntingtonovou chorobou. Holka s neuvěřitelným smyslem pro humor se nám měnila před očima, přestala chodit, nedokázala se sama najíst, nedokázala mluvit. Tehdy jsem byla moc hrdá na to, že jsme s ní ten skoro poslední kus cesty šli. Bylo úžasné, jak jí ostatní klienti pomáhali, úplně přirozeně a velmi empaticky.

Z těch veselejších věcí mě ovlivnily moje větší artefietické projekty, ten poslední vyvrcholil streetartovou výstavou plastových soch klientů ve městě Litoměřice. S klienty jsme na ní pracovali skoro rok. V těch sochách jsou vloženy hodně niterné prožitky a příběhy klientů, které jsem měla možnost objevovat a prožívat společně s nimi. A protože se o výstavě mluví a píše ještě po roce, je to pro mě potvrzení, že tu hloubku nevnímám jen já ☺.

JAKÉ VLASTNOSTI BY PODLE VÁS MĚL MÍT KAŽDÝ DOBRÝ SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK?

Vážít si klientů, se kterými pracuje – to ale znamená i např. mluvit o nich s úctou, i když nejsou přítomni. Respektovat je

v jejich jedinečnosti a v jedinečnosti jejich potřeb.

Být otevřený pro druhé, ale vědět, kde jsou jeho hranice, ty osobní i ty profesní, a nebát se je nastavovat. Téměř každý klient se cítí lépe v jasně ohraničených pravidlech, o kterých se může diskutovat a používat je, než v neohraničeném vakuu.

Umět dopřát klientům čas – spíše než tlačit na čas, aby se klient něco naučil, někdy se posunul, se vyplatí nabídnout více alternativních možností. A otevřít se velkému dobrodružství tyto možnosti objevovat.

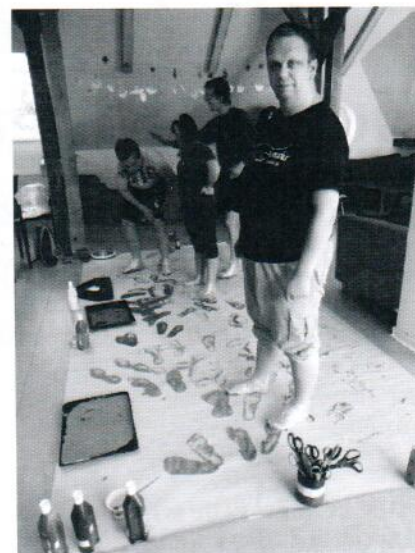
Členové skupiny mají možnost zažít svoji individualitu a hodnotu, stejně jako sounáležitost s ostatními. Velký prostor dávám metodě brainstormingu, kdy skupina dokáže pomoci vyjádřit pocity někoho, kdo třeba skoro nemluví.

Měl by být schopen zdravé sebereflexe a poznávání sebe sama, pracovat na sobě.

Také se vyplatí naslouchat – klientům samotným, jejich rodinným příslušníkům, veřejnosti, vždy se najde nějaký zajímavý podnět.

CO MYSLÍTE, ŽE BY POMOHOLO KE ZLEPŠENÍ OBRAZU POVOLÁNÍ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA? A CO TOMUTO OBRAZU NAOPAK ŠKODÍ?

Toto vnímám v několika rovinách. Za prvé, moje osobní vnímání lidí kolem sebe, svých klientů. Jsem přesvědčená, že když člověk dělá rád svou práci a má rád lidi, se kterými pracuje a respektuje je, vyzařuje to navenek i v maličkostech. V úsměvu, zájmu o druhé.

Za druhé, samotná role sociálního pracovníka. Setkala jsem se několikrát s tím, že „sociální“, to je ta v kanceláři. Ano, do náplně práce sociálního pracovníka patří kopec administrativy. Myslím ale, že je hodně důležité hledat tu správnou vyváženost mezi klientem na papíře a osobním kontaktem.

A pak samozřejmě to, jak nás vnímá společnost, tím myslím nejenom práci sociálních pracovníků, ale celé sociální oblasti. Já si sama za sebe našla cestu, jak ke společnosti promluvit, a tou je ukazování kousíčků příběhů klientů. Pro mne samotnou má smysl více než cílovou sku-

pinu lidí s mentálním postižením vnímat Jírku, Honzu, Martina... Více než seniory z domova důchodců vidět něčí maminku, tatínka...

Z ČEHO ČERPÁTE PRO SVOU PRÁCI ENERGIÍ?

Ze své víry v Boha a z osobního nastavení, že svět je dobré místo pro život.

Ze své úžasné rodiny a od svých přátel. Z práce samotné, protože mě prostě baví. Hodně čerpám z interakce s klienty, baví mě být s nimi, povídat si s nimi, čerpám i od svých kolegů.

Ze svých koníčků, přírody, tance, umění, svého zvířectva. Je toho mnoho ☺.